

شیوه تلخ به سه زبان ایرانی، آذربایجانی و روسی

شیر تلخ

نسلیه باتجنبه ملیتیه ملیع نزدیکیه آریل آمصفه

الیف شافاک

ترجمه شالیز فدایی‌نیا و سیامک تقی‌زاده

نشر میلکان

آزادی ۵۹، کوچه علی‌بیگ، برج‌کاری خلیفه بن ابی‌جهة نسلیه

۰۴۴۲-۲۳۳۹

sl.nesliM.www
sl.nesliM@otnI

سخنی با خوانندگان

سال ۱۹۹۹ زمانی که در استانبول زمین لرزه‌ی شدیدی اتفاق افتاد، آن جا بودم. در آن زمان در یکی از پر جنب و جوش‌ترین و متنوع‌ترین محله‌های شهر زندگی می‌کردم، جایی که تنوع کیفیت خانه‌ها به گستردگی تفاوت داستان زندگی مردمی بود که در آن ساکن بودند. زمانی که همراه با دیگران ساعت سه صبح میان جیغ و دادها از ساختمان سیرون می‌دویدم، چیزهایی در طول مسیر مرا متوقف می‌کرد. آن طرف خیابان بقال محل بود - پیر مردی عبوس و اخمو که الکل نمی‌فروخت و با حاشیه‌نشین‌ها صحبت نمی‌کرد - کنار زنی نشسته بود بالباس مردانه و کلاه‌گیسی بلند و مشکی با رد ریمل بر گونه‌هایش. مردی را دیدم که یک بسته سیگار را باز کرد و با دستانی لرزان و صورتی به سفیدی یک شیخ، سیگاری را به سمت دختر تعارف کرد. تصویری که هنوز در ذهنم یافقی است. ماندگارترین تصویر از آن شب در ذهن من تصویر بقالی محافظه‌کار و دختری گریان بالباس مردانه است که کنار هم سیگار می‌کشیدند. تفاوت‌های پیش‌پا افتاده و دنیوی ما با نمود مصیبت و مرگ، برای چند ساعتی کوتاه، محو شد و ما همه یکی بودیم.

همیشه اعتقادم بر این است که داستان‌ها، تأثیر مشابهی روی ما می‌گذارند. نمی‌گوییم ادبیات داستانی می‌تواند در برگیرنده‌ی عظمت و بزرگی یک زلزله باشد، اما زمانی که غرق در خواندن یک رمان خوب می‌شویم آپارتمان دنج و کوچک خود را پشت سر گذاشته و خود را بین شخصیت‌های داستانی می‌بینیم که تا کنون هیچ‌گاه با آن‌ها ملاقاتی نداشته و حتا شاید مثل ماقبی چیزهای مان دوست‌شان نمی‌داشتم.

سال‌ها بعد در موقعیتی کاملاً متفاوت، یاد آن شب افتادم؛ بعد از تولد اولین فرزندم دچار افسردگی شدیدی شدم، به طوری که مرا از یکی از بزرگ‌ترین شور و استیاق‌هایی که تا آن لحظه تمام زندگی ام را در برگرفته بود جدا کرد: داستان نویسی.

شیر تلخ

ظرف شور خوشبخت

من و مادرم در پیچ و خم تلخ و شیرین احساسات گرفتار بودیم، احساساتی که تنها

مادران و دختران قادر به دست و پنجه نرم کردن با آن هستند. اما برخورد مادرم با آن خبر ناگهانی تحسین مرا نسبت به او برانگیخته بود.

«او، عزیزم! به هیچ وجه یه حامی نیستم. فقط مثُل یه ظرف شور فقیرم که بر حسب شانس یه بلیط بخت آزمایی تو پیاده رو پیدا کرده و می فهمه برنده بخت آزمایی یه.»
اگرچه به حرف های رمزی مادرم عادت داشتم، اما این یکی را آن لحظه متوجه نشدم.
«متأسفم، نفهمیدم.»

«اما منظورم خیلی روشنه عزیزم! تو می ترسیدی وقتی خبر ازدواج مخفیانه‌ی تورو تو یه کشور دیگه بشنوم ناراحت بشم، ولی زمانی که کوچک‌ترین ناراحتی از این بابت بروز ندادم تعجب کردم. این طور نیست؟»
سرم را به نشانه‌ی تأیید تکان دادم. «درسته.»

«بیین، تنها مادری که مطمئنه دخترش روزی ازدواج می کنه اگه بفهمه این کار بدون اطلاع قبلی او انجام گرفته نامید می شه. صادقانه بگم، هرگز از تو در این زمینه هیچ انتظاری نداشتیم. به نظر می رسید آخرین نفر روی زمین هستی که در این زمینه حرکتی انجام بدی. به همین دلیل، هر هفته بلیت بخت آزمایی نمی خریدم تا تمام آرزوها را حول اون رقم بزنم. متوجهی منظورم هستی؟»

این شروع قضیه بود.

مادرم خرسند از این که تمام توجه مرا به خودش جلب کرده، با شور و شوق ادامه داد: «بنابراین پذیرفتم وضعیتم این طوریه و زندگی ام به همین شکل ادامه داره. بعد یه روز به شکل اتفاقی یه بلیت تو پیاده رو پیدا کردم و فهمیدم که تو مسابقه‌ی بخت آزمایی